

Metodický materiál odboru veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra

Další nástroje právní regulace související se zákonným zmocněním k vydávání obecně závazné vyhlášky obce, kterou se zakazuje konzumace alkoholických nápojů na veřejně přístupném místě nebo veřejnosti přístupné akci, pokud je toto místo nebo akce přístupná osobám mladším 18 let a kterou se reguluje v určitých dnech nebo hodinách nebo na určitém místě prodej, podávání a konzumace alkoholických nápojů v případě konání kulturní, sportovní nebo jiné společenské akce přístupné veřejnosti

---

Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek

Hlava III. zákona upravuje omezení dostupnosti alkoholických nápojů; oproti předchozí úpravě je rozšířen zákaz a omezení prodeje a podávání alkoholických nápojů. Zákon v § 11 odst. 1 zakazuje prodej těchto nápojů mimo prodejnu, která je potravinářským podnikem, provozovnou stravovacích služeb, provozovnou výrobce vína, ubytovací zařízení, stánek s občerstvením, stánek specializující se na prodej tohoto zboží umístěný uvnitř stavby určené pro obchod a veřejný dopravní prostředek dálkové železniční, letecké, vodní a dálkové autobusové dopravy.

Podle § 14 odst. 1 zákona se zákaz prodávat alkoholické nápoje na určených místech prolamuje tak, že se nevztahuje na příležitostný prodej alkoholických nápojů s výjimkou lihovin na ochutnávce vína, ochutnávce částečně zkvašených hroznových moštů, farmářských a tradičních trhů, veřejnosti přístupné slavnosti, tradiční, kulturní, taneční a jim podobné akce; na veřejnosti přístupné sportovní akci lze v rámci příležitostného prodeje prodávat alkoholické nápoje obsahující nejvýše 4,3 % objemová ethanolu a víno. Lihoviny lze v rámci příležitostného prodeje prodávat pouze na ochutnávce lihovin, výročním, farmářském a tradičním trhu, veřejnosti přístupné slavnosti, tradiční, kulturní, taneční a jim podobné akce.

Je proto třeba vyhodnotit vztah mezi „povolením“ příležitostného prodeje alkoholických nápojů a lihovin výslovně uvedeným v zákoně a mezi případným absolutním zákazem nebo omezením prodeje alkoholických nápojů stanoveným v obecně závazné vyhlášce pro určité dny, hodiny nebo místa.

Obecně platí, že právní předpis obce nesmí odporovat zákonu. Z obsahu zmocnění uvedeného v § 17 zákona však vyplývá, že obec může stanovit v zákonem předpokládaných

případech zákaz konzumace alkoholických nápojů, případně omezit nebo zakázat v určitých dnech nebo hodinách nebo na určitém místě prodej, podávání a konzumaci alkoholických nápojů nad rámec zákazů stanovených zákonem, z čehož lze dovodit, že tak může učinit i v případech, kdy prodej alkoholických nápojů zákon výslovně jako výjimku připouští.

Máme za to, že obecně závazná vyhláška může omezit nebo zakázat pro určité dny, hodiny nebo místa i příležitostný prodej rozlévaných alkoholických nápojů při slavnostech, tradičních akcích a jim podobných akcích, lze-li je považovat za kulturní nebo společenské akce přístupné veřejnosti a je-li zde důvodné riziko nárůstu problémů a negativních společenských jevů způsobených jednáním fyzických osob pod vlivem alkoholu.

Výslovně tedy nelze ze zákona dovodit, že se zákaz nebo omezení prodeje (podávání) alkoholických nápojů v obecně závazné vyhlášce nemůže vztahovat na situace, kdy je sám zákon výslovně jako výjimku ze zákazu připouští. Při formulaci tohoto závěru vycházíme rovněž ze zásady, že každý může činit, co není zákonem zakázáno, a tudíž ke své činnosti, která není zákonem zakázána, žádný „zákon“ nepotřebuje. Situace, na něž se zákaz ze zákona nevztahuje, představují tudíž „volný prostor“ pro úpravu obecně závaznou vyhláškou.

Vybraná ustanovení zákona

- Ustanovení § 2:
„Pro účely tohoto zákona se rozumí
  - a) návykovou látkou alkohol, tabák, omamné a psychotropní látky a jiné látky s psychotropními účinky, jejichž užívání může vést nebo se podílí na vzniku a rozvoji duševních poruch a poruch chování,*
  - f) alkoholickým nápojem nápoj obsahující více než 0,5 % objemových ethanolu,*
  - g) prodejnou provozovna určená podle stavebního zákona k prodeji zboží nebo poskytování služeb,*
  - h) stánkem prostor ohraničený pevnou nebo přenosnou konstrukcí, pult nebo stolek, kde je prodáváno zboží, nebo jsou poskytovány služby,*
  - i) provozovnou stravovacích služeb prostor potravinářského podniku¹⁾, v němž je provozována stravovací služba zahrnující podávání pokrmů určených k přímé spotřebě v této provozovně,*
  - j) vnitřním prostorem vnitřní prostor stavby podle § 2 odst. 3 stavebního zákona, s výjimkou dočasných staveb,*

---

¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ze dne 28. ledna 2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin, v platném znění.

- k) přeshraničním prodejem na dálku prodej spotřebiteli prostřednictvím komunikace na dálku, při němž se spotřebitel v okamžiku objednání výrobku nachází v členském státě Evropské unie nebo smluvním státě Dohody o Evropském hospodářském prostoru a sídlo, ústřední správa nebo místo podnikatelské činnosti provozovatele je v jiném členském státě Evropské unie, nebo smluvním státě Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo ve třetí zemi,
- l) dovozem dovoz zboží na daňové území Evropské unie podle zákona upravujícího spotřební daně, pokud toto zboží není při vstupu na daňové území Evropské unie propuštěno do režimu s podmíněným osvobozením od cla, a propuštění zboží z režimu s podmíněným osvobozením od cla,
- m) orientačním vyšetřením dechová zkouška nebo vyšetření slin nebo stěru z kůže nebo sliznic, včetně jejich odběru, za účelem zjištění obsahu alkoholu nebo jiné návykové látky v těle; orientačním vyšetřením se rozumí též vyšetření moči příslušníkem nebo občanským zaměstnancem Vězeňské služby České republiky (dále jen „Vězeňská služba“),
- n) odborným lékařským vyšetřením cílené klinické vyšetření lékařem, včetně odběru biologického materiálu,
- o) odběrem biologického materiálu odběr vzorku žilní krve, moči, slin, vlasů nebo stěru z kůže nebo sliznic, s výjimkou odběru biologického materiálu pro orientační vyšetření,
- p) nástupištěm prostor k nástupu a výstupu osob z prostředků veřejné silniční a drážní dopravy; není-li vymezení prostoru nástupiště zřejmé, nebo není-li viditelným značením takový prostor jinak vymezen, pokládá se pro účely tohoto zákona za nástupiště veřejně přístupný prostor o šířce 5 m a délce 30 m před a 5 m za označníkem zastávky ve směru jízdy dopravního prostředku.“.
- Ustanovení § 11:
„Zákaz a omezení prodeje a podávání alkoholických nápojů
1) Zakazuje se prodávat alkoholické nápoje mimo prodejnu, která je potravinářským podnikem, provozovnou stravovacích služeb, provozovnou výrobce vína, ubytovací zařízení, stánek s občerstvením, stánek specializující se na prodej tohoto zboží umístěný uvnitř stavby určené pro obchod a veřejný dopravní prostředek dálkové železniční, letecké, vodní a dálkové autobusové dopravy.
2) Bez ohledu na ustanovení odstavce 1 se zakazuje prodávat nebo podávat alkoholické nápoje
a) ve zdravotnickém zařízení a v prostorech souvisejících s jeho provozem,
b) ve škole a školském zařízení, nejde-li o prodej nebo podávání v prostoru školy a školského zařízení využívaného v rámci soustavné přípravy na budoucí povolání v oborech vzdělávání se zaměřením na gastronomii, hotelnictví, zemědělství, potravinářství nebo potravinářskou chemii,

- c) v zařízení sociálně-právní ochrany dětí²⁾, v provozovně, kde je provozována živnost, jejímž předmětem je péče o děti do 3 let, v prostoru, kde je poskytována služba péče o dítě v dětské skupině, nebo zařízení, kde je uskutečňována mimoškolní výchova a vzdělávání, nezařazeném do rejstříku škol a školských zařízení,
- d) na akci určené převážně pro osoby mladší 18 let,
- e) ve stánku, s výjimkou stánku s občerstvením a příležitostného prodeje podle § 14,
- f) v dopravním prostředku určeném pro veřejnou hromadnou dopravu osob, s výjimkou veřejného dopravního prostředku dálkové železniční, letecké, vodní nebo dálkové autobusové dopravy, a dále dopravního prostředku pro veřejnou hromadnou dopravu osob užitého pro zájezdovou dopravu, cestovní ruch, nostalgické, historické a propagační jízdy a jízdy na objednávku,
- g) na veřejnosti přístupné sportovní akci, s výjimkou alkoholického nápoje obsahujícího nejvýše 4,3 % objemová ethanolu a vína.
- 3) Zákaz prodeje nebo podávání alkoholických nápojů neplatí v prostoru uvedeném v odstavci 2 písm. b) po dobu, kdy v něm neprobíhá vyučování nebo výchovná činnost a po kterou provozovatel školy nebo školského zařízení tento prostor poskytl pro jiné účely, než je určen.
- 4) Zakazuje se prodávat alkoholické nápoje prostřednictvím prodejního automatu.
- 5) Zakazuje se prodávat nebo podávat alkoholický nápoj osobě mladší 18 let.
- 6) Zakazuje se prodávat nebo podávat alkoholický nápoj osobě, o níž lze důvodně předpokládat, že alkoholický nápoj vzápětí požije a následně bude vykonávat činnost, při níž by vzhledem k předchozímu požití alkoholického nápoje mohla ohrozit zdraví lidí nebo poškodit majetek.
- 7) Zakazuje se prodávat alkoholický nápoj osobě zjevně ovlivněné alkoholem nebo jinou návykovou látkou.“
- Ustanovení § 12:
„Hračky napodobující obal alkoholického nápoje
1) Zakazuje se prodej a výroba hraček napodobujících tvar a vzhled alkoholických nápojů.
2) Zakazuje se dovoz hraček napodobujících tvar a vzhled obalu alkoholických nápojů.“

---

²⁾) Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů.

- Ustanovení § 13:

„Některé podmínky prodeje nebo podávání alkoholických nápojů

1) Prodejce alkoholických nápojů je povinen na místech jejich prodeje umístit pro spotřebitele zjevně viditelný text zákazu prodeje alkoholických nápojů osobám mladším 18 let. Text zákazu prodeje musí být pořízen v českém jazyce černými tiskacími písmeny na bílém podkladě o velikosti písmen nejméně 2 cm.

2) Osoba prodávající nebo podávající alkoholické nápoje musí být starší 18 let, nejde-li o osobu, u níž je tento prodej nebo podávání součástí soustavné přípravy na budoucí povolání v oborech vzdělávání se zaměřením na gastronomii, hotelnictví a turismus, obchod, potravinářství nebo potravinářskou chemii.“

- Ustanovení § 14:

„Příležitostný prodej alkoholických nápojů

1) Alkoholické nápoje, s výjimkou lihovin podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího definici a popis lihovin³⁾ (dále jen „lihovina“), lze v rámci příležitostného prodeje prodávat na ochutnávce vína, ochutnávce částečně zkvašených hroznových moštů, farmářském a tradičním trhu, veřejnosti přístupné slavnosti, tradiční, kulturní, taneční a jim podobné akci; na veřejnosti přístupné sportovní akci lze v rámci příležitostného prodeje prodávat alkoholické nápoje obsahující nejvýše 4,3 % objemová ethanolu a víno.

2) Lihoviny lze v rámci příležitostného prodeje prodávat pouze na ochutnávce lihovin, výročním, farmářském a tradičním trhu, veřejnosti přístupné slavnosti, tradiční kulturní, taneční a jim podobné akci.

3) Osoba, která hodlá prodávat lihoviny podle odstavce 2, je povinna prodej lihovin písemně oznámit správci spotřební daně, v jehož územní působnosti se bude prodej uskutečňovat, a to nejpozději 5 pracovních dnů před zahájením prodeje.

4) Oznámení podle odstavce 3 musí vedle náležitostí stanovených daňovým řádem obsahovat tyto údaje:

- a) daňové identifikační číslo osoby,*
- b) druh a množství lihoviny nabízené k prodeji,*
- c) místo prodeje,*
- d) druh a popis akce podle odstavce 2,*
- e) datum zahájení a ukončení prodeje.“*

---

³⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 110/2008 ze dne 15. ledna 2008 o definici, popisu, obchodní úpravě, označování a ochraně zeměpisných značení lihovin a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 1576/89, v platném znění.

- Ustanovení § 15:
„Prodej alkoholických nápojů prostřednictvím prostředku komunikace na dálku
  - 1) *Alkoholické nápoje lze prodávat prostřednictvím prostředku komunikace na dálku, pokud je vyloučen prodej osobám mladším 18 let.*
  - 2) *Prodejce alkoholických nápojů prostřednictvím prostředku komunikace na dálku je povinen před prodejem alkoholických nápojů spotřebitele informovat o zákazu prodeje osobám mladším 18 let zjevně viditelným textem způsobem přiměřeným možností prostředku komunikace na dálku.*
  - 3) *Prodejce alkoholických nápojů prostřednictvím komunikace na dálku je povinen uvést v místě nabídky prodeje alkoholických nápojů své jméno, adresu sídla a identifikační číslo osoby.*
  - 4) *Prodejce alkoholických nápojů prostřednictvím prostředku komunikace na dálku nesmí použít osobní údaje spotřebitele získané v souvislosti s tímto prodejem pro jiné účely než pro danou koupi nebo tyto údaje předat jiné osobě.“*

- Ustanovení § 16:
„Povinnost prodejce alkoholických nápojů
Zjistí-li prodejce, který prodává alkoholické nápoje v prodejně, provozovně stravovacích služeb, provozovně výrobce vína, ubytovacím zařízení nebo dopravním prostředku, že se v tomto prostoru zdržuje osoba mladší 18 let, která je zjevně pod vlivem alkoholu, je povinen tuto osobu vyzvat k opuštění tohoto prostoru. Tato osoba je povinna výzvy uposlechnout.“

- Ustanovení § 18:
„Zákaz vstupu pro osobu, která je zjevně pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky
  - 1) *Osobě, která je zjevně pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky a je ve stavu, v němž ohrožuje sebe nebo jinou osobu, majetek nebo veřejný pořádek, se zakazuje vstupovat a zdržovat se*
    - a) *ve veřejnosti volně přístupném vnitřním prostoru, kde by mohla způsobit sobě nebo jiné osobě škodu,*
    - b) *v dopravním prostředku veřejné dopravy,*
    - c) *ve veřejně přístupném prostoru budovy související s veřejnou dopravou,*
    - d) *v přístřešku zastávky a nástupiště veřejné dopravy,*
    - e) *ve zdravotnickém zařízení a v prostorech souvisejících s jeho provozem, pokud se nejedná o vstup a pobyt spojená s poskytováním zdravotních služeb těmto osobám,*
    - f) *ve škole a školském zařízení,*

g) v zařízení sociálně-právní ochrany dětí⁴⁾, v provozovně, kde je provozována živnost, jejímž předmětem je péče o děti do 3 let, v prostoru, kde je poskytována služba péče o dítě v dětské skupině, nebo v zařízení, kde je uskutečňována mimoškolní výchova a vzdělávání, nezařazeném do rejstříku škol a školských zařízení,

h) na dětském hřišti a sportovišti určeném pro osoby mladší 18 let,

i) v zařízení sociálních služeb, pokud se nejedná o vstup a pobyt spojený s poskytováním sociálních služeb těmto osobám,

j) v prostoru, kde probíhá sportovní akce,

k) v prostoru budovy orgánu veřejné moci, nezdržuje-li se tam osoba v souvislosti s výkonem působnosti tohoto orgánu veřejné moci.

2) Zjistí-li vlastník prostoru uvedeného v odstavci 1 písm. a), d) a h), provozovatel dopravního prostředku veřejné dopravy, poskytovatel zdravotních služeb, škola nebo školské zařízení, zřizovatel nebo poskytovatel služeb v zařízení, provozovně nebo prostoru uvedeném v odstavci 1 písm. g), poskytovatel sociálních služeb, pořadatel sportovní akce nebo orgán veřejné moci porušení zákazu uvedeného v odstavci 1, je povinen osobu, která nedodrží zákaz podle odstavce 1, vyzvat, aby v tomto jednání nepokračovala nebo aby prostor opustila. Tato osoba je povinna výzvy uposlechnout.“

- Ustanovení § 20:

„Orientační vyšetření a odborné lékařské vyšetření

1) Orientačnímu vyšetření a odbornému vyšetření je povinna se podrobit osoba,

a) u které je důvodné podezření, že pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky vykonává nebo vykonávala činnost, při níž by mohla ohrozit život nebo zdraví svoje nebo jiné osoby nebo poškodit majetek,

b) u které je důvodné podezření, že se požitím alkoholického nápoje nebo jiné návykové uvedla do stavu, v němž bezprostředně ohrožuje sebe nebo jinou osobu, majetek nebo veřejný pořádek,

c) u které je důvodné podezření, že přivodila sebe nebo jiné osobě újmu na zdraví nebo způsobila jiné osobě škodu na majetku v souvislosti s požitím alkoholického nápoje nebo jiné návykové látky,

d) která je mladší 18 let a u níž je důvodné podezření, že

1. alkoholický nápoj požila nebo jí byl v rozporu s tímto zákonem prodán nebo podán alkoholický nápoj nebo jí byla konzumace alkoholického nápoje jinak umožněna, nebo

2. jinou návykovou látku užila, nebo jí bylo užití jiné návykové látky umožněno,

---

⁴⁾ Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů.

e) která je ve výkonu vazby, zabezpečovací detence nebo trestu odnětí svobody, nebo

f) která vykonává ústavní ochranné léčení, anebo ambulantní ochranné léčení protialkoholní nebo protitoxikomanické.

2) V případě, že povinná osoba podle odstavce 1 orientační vyšetření odmítne nebo takové vyšetření nelze provést nebo úspěšně dokončit, provede se odborné lékařské vyšetření. Pokud odborné lékařské vyšetření osoba odmítne, hledí se na ni, jako by byla pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky.

3) Spočívá-li orientační vyšetření na ovlivnění alkoholem v dechové zkoušce provedené analyzátozem alkoholu v dechu, který splňuje podmínky stanovené jiným právním předpisem⁵⁾, odborné lékařské vyšetření se neprovede.

4) Za účelem stanovení krevních hladin alkoholu nebo jiných návykových látek pomocí specifických toxikologických metod se provede toxikologické vyšetření biologického materiálu odebraného v rámci odborného lékařského vyšetření (dále jen „toxikologické vyšetření“).

- Ustanovení § 21:

„Vyzva k orientačnímu vyšetření a k odbornému lékařskému vyšetření

1) Vyzvat osobu podle § 20 odst. 1 ke splnění povinnosti podrobit se orientačnímu vyšetření nebo odbornému lékařskému vyšetření je oprávněn v rámci své působnosti a za podmínek stanovených jinými právními předpisy příslušník Policie České republiky, příslušník Vojenské policie, příslušník nebo občanský zaměstnanec Vězeňské služby, strážník obecní policie nebo osoba pověřená kontrolou podle jiného právního předpisu. Příslušník Policie České republiky a strážník obecní policie je oprávněn vyzvat osobu mladší 18 let podrobit se orientačnímu vyšetření nebo odbornému lékařskému vyšetření za podmínek stanovených v § 20 odst. 1 písm. d).

2) Vyzvat osobu podle § 20 odst. 1 ke splnění povinnosti podrobit se orientačnímu vyšetření nebo odbornému lékařskému vyšetření je dále oprávněn za podmínek stanovených jinými právními předpisy zaměstnavatel povinné osoby (dále jen „zaměstnavatel“) nebo ošetřující lékař povinné osoby.

3) Má-li být odborné lékařské vyšetření provedeno ve zdravotnickém zařízení, poskytovatele zdravotnických služeb a zdravotnické zařízení k provedení vyšetření určí a dopravu vyšetřované osoby do zdravotnického zařízení zajistí ten, kdo tuto osobu k vyšetření podle odstavce 1 nebo 2 vyzval.“

---

⁵⁾ Vyhláška č. 345/2002 Sb., kterou se stanoví měřidla k povinnému ověřování a měřidla podléhající schválení typu, ve znění pozdějších předpisů.

- Ustanovení § 22:

„Osoby provádějící orientační vyšetření a odborné lékařské vyšetření

1) Orientační vyšetření provádí příslušník Policie České republiky, příslušník Vojenské policie, strážník obecní policie, příslušník nebo občanský zaměstnanec Vězeňské služby, zaměstnavatel, osoba pověřená kontrolou nebo zdravotnický pracovník.

2) Odborné lékařské vyšetření provádí poskytovatel zdravotních služeb, který splňuje podmínky pro provedení tohoto ošetření v rámci jím poskytovaných zdravotních služeb podle zákona o zdravotních službách.

3) Pokud osoba, která je povinna se podrobit odbornému lékařskému vyšetření, ohrožuje sebe nebo jinou osobu nebo poškozuje majetek poskytovatele zdravotních služeb, může poskytovatel zdravotních služeb požádat o součinnost Policii České republiky, obecní policii a v případě osob ve výkonu vazby, zabezpečovací detence nebo výkonu trestu odnětí svobody Vězeňskou službu.“

- Ustanovení § 23:

„Povinnosti poskytovatele zdravotních služeb

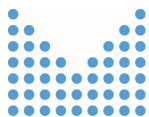
1) Poskytovatel zdravotních služeb je povinen na žádost osob uvedených v § 21 odst. 1 nebo 2 bezodkladně provést odborné lékařské vyšetření, splňuje-li podmínky pro provedení tohoto vyšetření v rámci jím poskytovaných zdravotních služeb podle zákona o zdravotních službách. Poskytovatel zdravotních služeb, který provedl odborné lékařské ošetření podle zákona o zdravotních službách, je povinen sdělit jeho výsledky tomu, kdo o jeho provedení požádal.

2) Poskytovatel zdravotních služeb je povinen provést toxikologické vyšetření při splnění podmínek uvedených v odstavci 1 větě první; toxikologické vyšetření se provede rovněž na žádost správního orgánu, který projednává správní delikt, nebo osoby, jíž byl biologický materiál odebrán. Poskytovatel zdravotních služeb, který provedl toxikologické vyšetření, je povinen sdělit jeho výsledky tomu, kdo o jeho provedení požádal.“

- Ustanovení § 24:

„Úhrada nákladů na odborné lékařské vyšetření a dopravu do zdravotnického zařízení

1) Náklady na odborné lékařské vyšetření hradí poskytovateli zdravotních služeb Policie České republiky, Vojenská policie, obecní policie, Vězeňská služba, zaměstnavatel, kontrolní orgán nebo poskytovatel zdravotních služeb, v rámci jejichž působnosti byla učiněna výzva k vyšetření podle § 21 odst. 1 nebo výzva k vyšetření

podle § 21 odst. 2, nejde-li o případ diferenciální diagnózy hrazené z veřejného zdravotního pojištění⁶⁾.

2) Prokáže-li se přítomnost alkoholu nebo jiné návykové látky, uhradí vyšetřovaná osoba tomu, kdo uhradil poskytovateli zdravotních služeb odborné lékařské vyšetření podle odstavce 1, náklady, které mu úhradou odborného lékařského vyšetření vznikly; pokud je vyšetřovaná osoba nezletilá, která není plně svéprávná, hradí tyto náklady zákonný zástupce.

3) Náklady na dopravu vyšetřované osoby do zdravotnického zařízení za účelem provedení odborného lékařského vyšetření hradí v případě, že se prokáže přítomnost alkoholu nebo jiné návykové látky, vyšetřovaná osoba; pokud je vyšetřovaná osoba nezletilá, která není plně svéprávná, hradí tyto náklady její zákonný zástupce. Neprokáže-li se přítomnost alkoholu nebo jiné návykové látky, náklady nese Policie České republiky, Vojenská policie, obecní policie, Vězeňská služba, zaměstnavatel, kontrolní orgán nebo poskytovatel zdravotních služeb, v rámci jejichž působnosti byla učiněna výzva k vyšetření podle § 21 odst. 1 nebo výzva k vyšetření podle § 21 odst. 2, nejde-li o případ diferenciální diagnózy hrazené z veřejného zdravotního pojištění⁷⁾.

4) Pokud bylo odborné lékařské vyšetření provedeno z důvodu odmítnutí orientačního vyšetření vyšetřovanou osobou, má vyšetřovaná osoba povinnost uhradit tomu, kdo poskytovateli zdravotních služeb odborné lékařské vyšetření podle odstavce 1 uhradil, náklady, které mu takovou úhradou vznikly, bez ohledu na výsledek vyšetření; tato osoba hradí i náklady na její dopravu do zdravotnického zařízení za účelem provedení odborného lékařského vyšetření. Pokud je vyšetřovaná osoba nezletilá, která není plně svéprávná, hradí náklady její zákonný zástupce.

5) Toxikologické vyšetření hradí poskytovateli zdravotních služeb ten, kdo si toto vyšetření vyžádal. Není-li uhrazená částka součástí nákladů řízení podle jiného právního předpisu a prokáže-li se přítomnost alkoholu nebo jiné návykové látky, uhradí vyšetřovaná osoba tomu, kdo uhradil poskytovateli zdravotních služeb toxikologické vyšetření, náklady, kterému úhradou toxikologického vyšetření vznikly; pokud je vyšetřovaná osoba nezletilá, která není plně svéprávná, hradí tyto náklady její zákonný zástupce.“.

- Ustanovení § 30:

„1) Kontrolu dodržování povinností spojených s tímto zákonem vykonávají

---

⁶⁾ Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

- a) obec v přenesené působnosti,
- b) orgán ochrany veřejného zdraví,
- c) Česká obchodní inspekce,
- d) Státní zemědělská a potravinářská inspekce,
- e) Česká školní inspekce,
- f) Státní úřad inspekce práce a oblastní inspektoráty práce,
- g) obecní živnostenský úřad.

2) Obec v přenesené působnosti vykonává kontrolu dodržování všech povinností stanovených tímto zákonem, s výjimkou povinností podle § 4, § 6 odst. 6, § 7, 12, 23 a 26 až 29.“

- Ustanovení § 34:

„Působnost Policie České republiky a obecní policie

1) Policie České republiky kontroluje dodržování všech povinností stanovených tímto zákonem, s výjimkou povinností podle § 4, § 6 odst. 6, § 12, 23 až 29.

2) Obecní policie kontroluje dodržování všech povinností stanovených tímto zákonem, s výjimkou povinností podle § 4, 6, 7, 12, 15, 23 až 29.

3) Zjistí-li Policie České republiky nebo obecní policie tabákové výrobky, bylinné výrobky určené ke kouření nebo lihoviny na místě, kde je zakázán jejich prodej, sdělí tuto skutečnost bez zbytečného odkladu správci spotřební daně; to neplatí po dobu, po kterou by tím došlo k ohrožení plnění úkolů Policie České republiky nebo k ohrožení účelu trestního řízení.“

- Ustanovení § 35:

„Přestupky

1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

a) v rozporu s § 3 odst. 1, 2 nebo 3 nebo § 11 odst. 1, 2, 3 nebo 4 prodá tabákový výrobek, kuřáckou pomůcku, bylinný výrobek určený ke kouření, elektronickou cigaretu nebo **alkoholický nápoj**,

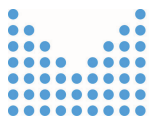
i) neoznámí správci spotřební daně příležitostný prodej **lihovin** podle § 14,

j) v rozporu s § 11 odst. 5 prodá nebo podá alkoholický nápoj osobě mladší 18 let,

k) v rozporu s § 11 odst. 6 prodá nebo podá alkoholický nápoj osobě, o níž lze důvodně předpokládat, že alkoholický nápoj vzápětí požije a následně bude vykonávat činnost, při níž by vzhledem k předchozímu požití alkoholického nápoje mohla ohrozit zdraví lidí nebo poškodit majetek,

---

⁷⁾ Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

- l) v rozporu s § 11 odst. 7 prodá alkoholický nápoj osobě zjevně ovlivněné alkoholem nebo jinou návykovou látkou,
- m) v rozporu s § 12 odst. 1 prodá nebo vyrobí hračku napodobující tvar a vzhled obalu alkoholického nápoje,
- n) ve stavu zjevně pod vlivem **alkoholu** nebo jiné návykové látky, v němž ohrožuje sebe nebo jinou osobu, majetek nebo veřejný pořádek, vstoupí na místo, na které je podle § 18 odst. 1 osobám v tomto stavu vstupovat zakázáno, nebo se na takovém místě zdržuje,
- o) v rozporu s § 19
  - 1. požije **alkoholický nápoj** nebo užije jinou návykovou látku, ačkoliv ví, že bude vykonávat činnost, při níž by mohla ohrozit život nebo zdraví svoje nebo jiné osoby nebo poškodit majetek,
  - 2. po požití **alkoholického nápoje** nebo po užití jiné návykové látky vykonává činnost, při níž by mohla ohrozit život nebo zdraví svoje nebo jiné osoby nebo poškodit majetek,
- p) v rozporu s § 20 se odmítne podrobit orientačnímu vyšetření nebo odbornému lékařskému vyšetření, k nimž byla vyzvána podle § 21.

2) Za přestupek lze uložit pokutu do

- a) 5 000 Kč, jde-li o přestupek **podle odstavce 1 písm. d) až h) nebo m)**,
- b) 10 000 Kč, jde-li o přestupek **podle odstavce 1 písm. k) nebo l)**,
- c) 20 000 Kč, jde-li o přestupek **podle odstavce 1 písm. n)**,
- e) 30 000 Kč, jde-li o přestupek **podle odstavce 1 písm. a)**, týkající se prodeje kuřácké pomůcky, elektronické cigarety nebo **alkoholického nápoje, s výjimkou lihovin**, nebo o přestupek podle **odstavce 1 písm. i)**,
- f) 50 000 Kč, jde-li o přestupek **podle odstavce 1 písm. o) nebo p)**,
- g) 100 000 Kč, jde-li o přestupek **podle odstavce 1 písm. a)**, týkající se prodeje tabákového výrobku, bylinného výrobku určeného ke kouření nebo **lihoviny**,
- h) 150 000 Kč, jde-li o přestupek **podle odstavce 1 písm. b) nebo j)**.

3) Je-li spáchán přestupek **podle odstavce 1 písm. b) nebo j)** vůči osobě mladší 15 let, horní hranice sazby podle odstavce 2 písm. h) se zvyšuje na dvojnásobek.

4) Za přestupek lze spolu s pokutou uložit zákaz činnosti do

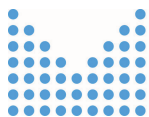
- a) 1 roku, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. k) nebo l),
- b) 2 let, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. o) nebo p).“.

- Ustanovení § 36:

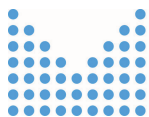
„Správní delikty právnických osob a podnikajících fyzických osob

1) Prodejce se dopustí správního deliktu tím, že,

g) nesplní označovací povinnost podle § 5 odst. 2 nebo § 13 odst. 1,

- h) v rozporu s § 5 odst. 3 nebo § 13 odst. 2 nezajistí prodej tabákových výrobků, kuřáckých pomůcek, bylinných výrobků určených ke kouření, elektronických cigaret nebo alkoholických nápojů anebo podávání alkoholických nápojů osobou starší 18 let,*
  - i) nesplní některou z povinností týkajících se prodeje tabákových výrobků, kuřáckých pomůcek, bylinných výrobků určených ke kouření, elektronických cigaret nebo alkoholických nápojů prostřednictvím prostředku komunikace na dálku podle § 6 odst. 1 až 5 nebo 7, § 7 nebo 15,*
  - j) v rozporu s § 11 odst. 1, § 11 odst. 2 písm. a), b), c), e, f) nebo g) nebo § 11 odst. 3 nebo 4 prodá nebo podá alkoholický nápoj,*
  - k) v rozporu s § 11 odst. 2 písm. d) prodá nebo podá alkoholický nápoj na akci určené převážně pro osoby mladší 18 let,*
  - l) v rozporu s § 11 odst. 5 prodá nebo podá alkoholický nápoj osobě mladší 18 let,*
  - m) v rozporu s § 11 odst. 6 prodá nebo podá alkoholický nápoj osobě, o níž lze důvodně předpokládat, že alkoholický nápoj vzápětí požije a následně bude vykonávat činnost, při níž by vzhledem k předchozímu požití alkoholického nápoje mohla ohrozit zdraví lidí nebo poškodit majetek,*
  - n) v rozporu s § 11 odst. 7 prodá alkoholický nápoj osobě zjevně ovlivněné alkoholem nebo jinou návykovou látkou,*
  - o) v rozporu s § 12 prodá, vyrobí nebo doveze hračku napodobující tvar a vzhled alkoholického nápoje,*
  - p) neoznámí správci spotřební daně příležitostný prodej lihovin podle § 14,*
  - q) v rozporu s § 16 nevyzve osobu mladší 18 let, která je zjevně pod vlivem alkoholu, aby místo prodeje alkoholických nápojů opustila.*
- 3) Provozovatel dopravního prostředku veřejné dopravy se dopustí správního deliktu tím, že*
- c) nesplní povinnost podle § 18 odst. 2.*
- 4) Poskytovatel zdravotních služeb se dopustí správního deliktu tím, že*
- f) nesplní povinnost podle § 18 odst. 2,*
  - g) odmítne bezprostředně provést odborné lékařské vyšetření nebo sdělit jeho výsledky podle § 23 odst. 1, nebo*
  - h) odmítne provést toxikologické vyšetření nebo sdělit jeho výsledky podle § 23 odst. 2.*
- 5) Škola nebo školské zařízení, zřizovatel nebo poskytovatel služeb v zařízení, provozovně nebo prostoru uvedeném v § 8 odst. 1 písm. g) se dopustí správního deliktu tím, že*
- c) nesplní povinnost podle § 18 odst. 2.*

6) Provozovatel vnitřního prostoru sportoviště se dopustí správního deliktu tím, že
c) nesplní povinnost podle § 18 odst. 2.

7) Provozovatel zábavního prostoru nebo pořadatel akce se dopustí správního deliktu tím, že

c) nesplní povinnost podle § 18 odst. 2.

10) Za správní delikt se uloží pokuta do

a) 10 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. f) a **g)**, odstavce 2 písm. b), odstavce 3 písm. b), odstavce 4 písm. b), **g)** a **h)**, odstavce 5 písm. b), odstavce 6 písm. b), odstavce 7 písm. b), odstavce 8 písm. b) nebo odstavce 9 písm. b),

b) 50 000 Kč, jde-li o správní delikt **podle odstavce 1 písm. b), d), e), h), k), m), n) a o)**, odstavce 2 písm. a), c) až e), odstavce 3 písm. a) a c), **odstavce 4 písm. a), c), d), e) a f)**, **odstavce 5 písm. a) a c)**, **odstavce 6 písm. a) a c)**, odstavce 7 písm. a) a c), odstavce 8 písm. a) nebo odstavce 9 písm. a),

c) 300 000 Kč, jde-li o správní delikt **podle odstavce 1 písm. g)**,

d) 800 000 Kč, jde-li o správní delikt **podle odstavce 1 písm. a) i), j) nebo p)**,

e) 1 000 000 Kč, jde-li o správní delikt **podle odstavce 1 písm. c), l) nebo r)**.

11) Je-li spáchán správní delikt podle odst. 1 písm. c) nebo **l)** vůči osobě mladší 15 let, horní hranice sazby pokuty podle odstavce 10 písm. e) se zvyšuje na dvojnásobek.

12) Za správní delikt lze spolu s pokutou uložit zákaz činnosti do

a) 6 měsíců, jde-li o správní delikt **podle odstavce 1 písm. p) nebo g)**,

b) 2 let, jde-li o správní delikt **podle odstavce 1 písm. a) až c), e), h) až l) nebo o)**.“.

- Ustanovení § 37:

„Propadnutí věci

1) Za správní delikt **podle § 35 odst. 1 písm. a) a § 36 odst. 1 písm. a) nebo j)** lze uložit spolu s pokutou nebo zákazem činnosti propadnutí tabákových výrobků, kuřáckých pomůcek, bylinných výrobků určených ke kouření, elektronických cigaret a **alkoholických nápojů**.

2) Propadnutí tabákových výrobků, bylinných výrobků určených ke kouření nebo **lihovin** se uloží vždy, jestliže

a) náleží pachateli správního deliktu a

b) byly ke spáchání správního deliktu užity nebo určeny.

3) Propadnutí kuřáckých pomůcek, elektronických cigaret nebo **alkoholických nápojů, s výjimkou lihovin**, lze uložit, jestliže

- a) náleží pachateli správního deliktu a
- b) byly ke spáchání správního deliktu užity nebo určeny.

4) Propadnutí kuřáckých pomůcek, elektronických cigaret a **alkoholických nápojů, s výjimkou lihovin**, nelze uložit, je-li hodnota věci v nápadném nepoměru k povaze správního deliktu.

5) O propadnutí věci nelze rozhodnout, jestliže od jednání majícího znaky správního deliktu uplynuly 2 roky.“.

- Ustanovení § 38:

„Zabrání věci

1) Pokud správní orgán neuložil propadnutí tabákových výrobků, bylinných výrobků určených ke kouření nebo **lihovin podle § 37 odst. 2**, rozhodne o jejich zabránění, jestliže to vyžaduje ochrana veřejného zdraví nebo jiný obecný zájem a jestliže

- a) náleží pachateli, kterého nelze za správní delikt stíhat,
- b) nenáleží pachateli správního deliktu nebo mu nenáleží zcela, nebo
- c) jejich vlastník není znám.

2) Pokud správní orgán neuložil propadnutí kuřáckých pomůcek, elektronických nebo **alkoholických nápojů, s výjimkou lihovin**, podle § 37 odst. 3, rozhodne o jejich zabránění, jestliže to vyžaduje ochrana veřejného zdraví nebo jiný obecný zájem a jestliže

- a) náleží pachateli, kterého nelze za správní delikt stíhat,
- b) nenáleží pachateli správního deliktu nebo mu nenáleží zcela, nebo
- c) jejich vlastník není znám.

3) O zabránění věci nelze rozhodnout, jestliže od jednání majícího znaky správního deliktu uplynuly 2 roky.

4) Zabránění kuřáckých pomůcek, elektronických cigaret a **alkoholických nápojů, s výjimkou lihovin**, nelze uložit, je-li hodnota věci v nápadném nepoměru k povaze správního deliktu.“.

- Ustanovení § 39:

„Společná ustanovení o propadlých a zabraných věcech

- 1) Vlastníkem propadlé nebo zabrané věci se stává stát.

4) Náklady spojené se zajištěním, správou a zničením propadné nebo zabrané věci hradí pachatel správního deliktu a není-li ho, vlastník věci, a není-li ho, osoba, u které byla věc zajištěna. Výši těchto nákladů stanoví příslušný orgán, kterému náklady vznikly, dosahuje-li tato výše alespoň 100 Kč.

5) Nepropadne-li věc nebo nebude-li zabráná, musí být bez zbytečného odkladu vrácena tomu, komu nepochybně patří, jinak tomu, u koho byla zajištěna“.

- Ustanovení § 40:

„Společná ustanovení ke správním deliktům

1) Právnická a podnikající fyzická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

2) Při stanovení druhu sankce a její výměry se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán.

3) Odpovědnost právnické a podnikající fyzické osoby za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm ne zahájil řízení do 1 roku ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 3 let ode dne, kdy byl spáchán.

4) Na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení tohoto zákona o odpovědnosti a postihu právnické osoby.

5) Správní delikty podle tohoto zákona projednává

a) obec v přenesené působnosti, jde-li o správní delikty **podle § 35 odst. 1, § 36 odst. 1 písm. a) až d), f) až n) a q) a § 36 odst. 2 až 9,**

j) obecní živnostenský úřad, jde-li o správní delikty **podle § 35 odst. 1 písm. a) a § 36 odst. 1 písm. a), f), g) a j).**

6) V blokovém řízení může přestupky projednávat

b) obecní policie, jde-li o přestupky **podle § 35 odst. 1 písm. a), e) až g), i), k), l), n) až p),**

d) obecní živnostenský úřad, jde-li o přestupky **podle § 35 odst. 1 písm. a).**

7) Pokutu vybírá orgán, který ji uložil. Příjem pokut je příjmem rozpočtu, ze kterého je hrazena činnost orgánu, který pokutu uložil.

Zákon č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů

V souvislosti s přijetím zákona o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek byl novelizován i zákon o specifických zdravotních službách, do něhož byla nově vložena Hlava VII, upravující problematiku protialkoholní a protitoxikomanické záchytné stanice, dosud upravenou v zákoně č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Protialkoholní a protitoxikomanická záchytná služba (dále jen „záchytná služba“) je v zákoně o specifických zdravotních službách vymezena následovně.

- Ustanovení § 89a:

„Vymezení protialkoholní a protitoxikomanické záchytné služby

1) Protialkoholní a protitoxikomanická záchytná služba (dále jen „záchytná služba“) je zdravotní službou poskytovanou osobě, která pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky nekontroluje své chování a tím bezprostředně ohrožuje sebe nebo jinou osobu, majetek nebo veřejný pořádek.

2) Záchytná služba se poskytuje v protialkoholní a protitoxikomanické záchytné stanici (dále jen „záchytná stanice“). Záchytná stanice je zdravotnické zařízení.

3) Záchytná služba zahrnuje vyšetření osoby za účelem zjištění, zda její umístění do záchytné stanice není vyloučeno z důvodů uvedených v § 89b odst. 2 písm. a), a pobyt v záchytné stanici, včetně nezbytné péče směřující k zabránění ohrožení zdraví bezprostředně souvisejícího s akutní intoxikací.

4) Záchytnou službu zajišťuje na svém území kraj v samostatné působnosti.“

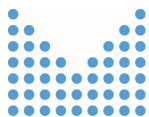
- Ustanovení § 89b:

„Umístění v záchytné stanici

1) Osoba, která pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky nekontroluje své chování a tím bezprostředně ohrožuje sebe nebo jinou osobu, majetek nebo veřejný pořádek a tuto hrozbu nelze odvrátit jinak, je povinna se podrobit vyšetření a pobytu v záchytné stanici, včetně nezbytné péče směřující k zabránění ohrožení zdraví bezprostředně souvisejícího s akutní intoxikací, po dobu nezbytně nutnou, avšak kratší než 24 hodin.

2) Do záchytné stanice nelze umístit osobu

a) ohroženou na životě selháním základních životních funkcí, v bezvědomí, s neošetřeným zraněním, s masivním krvácením nebo osobu jevící známky

onemocnění bezprostředně vyžadující péči, kterou nelze poskytnout v záchytné stanici, nebo

b) mladší 15 let.

3) Osobu lze umístit do záchytné stanice pouze se souhlasem lékaře určeného poskytovatelem záchytné služby a za splnění podmínek podle odstavců 1 a 2.

4) Pokud osoba, které je poskytována záchytná služba, bezprostředně ohrožuje sebe nebo jinou osobu nebo poškozuje majetek poskytovatele záchytné služby a poskytovatel záchytné služby tomu nemůže zabránit vlastními silami, může tento poskytovatel požádat o nezbytnou součinnost Policii České republiky, Vojenskou policii, jde-li o osobu vyzvanou k orientačnímu vyšetření nebo odbornému lékařskému vyšetření podle zákona o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek vojenským policistou, obecní policií a v případě osob ve výkonu vazby, zabezpečovací detence nebo trestu odnětí svobody Vězeňskou službu.

5) Osobě umístěné v záchytné stanici poskytovatel záchytné služby doporučí odbornou péči.“

- Ustanovení § 89c:

„Doprava do záchytné stanice

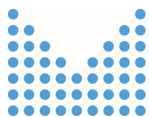
1) Dopravu osoby do záchytné stanice zajistí ten, kdo tuto osobu vyzval k orientačnímu vyšetření nebo odbornému lékařskému vyšetření podle zákona o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek.

2) Pokud osoba, která je do záchytné stanice dopravována při poskytnutí zdravotnické záchranné služby nebo zdravotnické dopravní služby, bezprostředně ohrožuje sebe nebo jinou osobu nebo poškozuje majetek poskytovatele zdravotnické záchranné služby nebo poskytovatele zdravotnické dopravní služby a poskytovatel zdravotnické záchranné služby nebo poskytovatel zdravotnické dopravní služby nemůže tomu zabránit vlastními silami, může tento poskytovatel požádat o nezbytnou součinnost Policii České republiky, Vojenskou policii, jde-li o osobu vyzvanou k orientačnímu vyšetření nebo odbornému lékařskému vyšetření podle zákona o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek vojenským policistou, obecní policií a v případě osob ve výkonu vazby, zabezpečovací detence nebo trestu odnětí svobody Vězeňskou službu.“

- Ustanovení § 89d:

„Oznamovací povinnost

1) Vyšetření a pobyt osoby v záchranné stanici oznamuje poskytovatel záchytné služby jejímu registrujícímu poskytovateli, je-li mu tento poskytovatel znám.

2) *Vyšetření a pobyt nezletilé osoby v záchytné stanici oznamuje poskytovatel záchytné služby též*

- a) *jejímu zákonnému zástupci, popřípadě jiné osobě odpovědné za její výchovu, a*
- b) *orgánu sociálně-právní ochrany dětí.*

3) *Jde-li o osobu s omezenou svéprávností, oznamuje se její vyšetření a pobyt v záchytné stanici též jejímu opatrovníkovi.“.*

- **Ustanovení § 89e:**

„Úhrada nákladů za poskytnutou záchytnou službu a za dopravu do záchytné stanice

1) Prokáže-li se přítomnost alkoholu nebo jiné návykové látky, hradí poskytovateli záchytné služby náklady na poskytnutou záchytnou službu osoba, které byla záchytná služba poskytnuta; tato osoba hradí i náklady na dopravu do záchytné stanice tomu, komu tyto náklady vznikly. Pokud byla záchytná služba poskytnuta nezletilé osobě, která není plně svéprávná, hradí náklady její zákonný zástupce.

2) Neprokáže-li se přítomnost alkoholu nebo jiné návykové látky, hradí poskytovateli záchytné stanice náklady za poskytnutou záchytnou službu Policie České republiky, Vojenská policie, obecní policie, Vězeňská služba, zaměstnavatel, kontrolní orgán nebo poskytovatel zdravotních služeb, v rámci jejichž působnosti byla učiněna výzva k orientačnímu vyšetření nebo odbornému lékařskému vyšetření podle zákona o ochraně zdraví před návykovými látkami. Kdo hradí náklady, nese též náklady na dopravu do záchytné stanice.

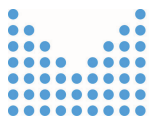
3) Pokud je v souvislosti s poskytnutím záchytné služby nezbytné s osobou, které je záchytná služba poskytována, komunikovat způsobem založeným na tlumočení druhou osobou a prokáže-li se přítomnost alkoholu nebo jiné návykové látky, hradí náklady na tlumočení osoba, které byla záchytná služba poskytnuta. Pokud byla záchytná služba poskytnuta nezletilé osobě, které není plně svéprávná, hradí náklady na tlumočení její zákonný zástupce. Neprokáže-li se přítomnost alkoholu nebo jiné návykové látky, hradí náklady na tlumočení ten, kdo nese náklady podle odstavce 2.“.

Sankční ustanovení

- **Ustanovení § 92a:**

„1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 89b odst. 1 se nepodrobí vyšetření, pobytu nebo nezbytné péči v záchytné stanici.

2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 10 000 Kč.

3) *Přestupek podle odstavce 1 projedná obec v přenesené působnosti. V blokovém řízení může přestupek projednat též orgán Policie České republiky nebo obecní policie.*

4) *Pokutu vybírá orgán, který ji uloží. Příjem pokut je příjmem rozpočtu, ze kterého je hrazena činnost orgánu, který pokutu uložil."*

Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

Ve znění účinném od 31. května 2017 do 30. června 2017.

S nabytím účinnosti zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek dne 31. května 2017, dozná změny mimo jiné i stávající zákon o přestupcích, a to ve vztahu k alkoholickým nápojům v ustanovení § 30, který aktuálně vyjmenovává a popisuje skutkové podstaty přestupků na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi.

Stávající skutkové podstaty přestupků na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi byly z převážné části nově zařazeny do zákona o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, viz výše.

Dále § 46 odst. 2 stanoví, že přestupkem proti pořádku ve věcech územní samosprávy je porušení povinností stanovených v obecně závazných vyhláškách obcí a krajů vydaných na úseku jejich samostatné působnosti. V souvislosti s požíváním alkoholických nápojů pak přicházejí do úvahy ještě některé skutkové podstaty přestupků, např. přestupky proti veřejnému pořádku podle § 47 a proti občanskému soužití podle § 49 zákona.

Po nabytí účinnosti zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich dnem 1. července 2017, bude zákon o přestupcích jako celek zrušen. Od uvedeného data tak budou skutkové podstaty přestupků na úseku ochrany zdraví před škodlivými účinky návykových látek vymezeny toliko zákonem o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek.

Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich

Od 1. července 2017 podmínky odpovědnosti za přestupek, druhy správních trestů a ochranných opatření a zásady pro jejich ukládání, postup před zahájením řízení o přestupku a postup v řízení o přestupku bude nově upravovat místo přestupkového zákona nový zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.

Pojem přestupku vymezuje zákon v § 5. Je jím společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.

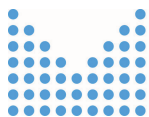
Za přestupek je odpovědná fyzická osoba, která dovršila patnáctý rok svého věku. Právní osoba je pachatelem přestupku, jestliže k naplnění znaků přestupku došlo jednáním fyzické osoby, která se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě a která porušila právní povinnost uloženou právnické osobě, a to při činnosti právnické osoby, v přímé souvislosti s činností právnické osoby nebo ku prospěchu právnické osoby nebo v jejím zájmu; za porušení právní povinnosti uložené právnické osobě se považuje též porušení právní povinnosti uložené organizační složce nebo jinému útvaru, který je součástí právnické osoby (§20 odst. 1). Pachatelem přestupku může být i podnikající fyzická osoba, jestliže k naplnění znaků přestupku došlo při jejím podnikání nebo v přímé souvislosti s ním a podnikající fyzická osoba svým jednáním porušila právní povinnost, která je uložena podnikající fyzické osobě nebo fyzické osobě (§ 22 odst. 1).

Za přestupek není odpovědný ten, kdo pro duševní poruchu v době jeho spáchání nemohl rozpoznat protiprávnost svého jednání nebo své jednání ovládat; odpovědnosti se však nezbujuje ten, kdo se do stavu nepřičetnosti přivedl, byť i z nedbalosti, užitím návykové látky; návykovou látkou se rozumí alkohol, omamné látky, psychotropní látky a ostatní látky způsobitelné nepříznivě ovlivnit psychiku člověka nebo jeho ovládací nebo rozpoznávací schopnosti nebo sociální chování (§ 19).

Zákon o odpovědnosti za přestupky vedle časové, územní a osobní působnosti zákona, odpovědnosti za přestupek, dále upravuje např. i správní tresty a jejich ukládání. Druhy správních trestů, které lze za přestupek uložit jsou napomenutí, pokuty, zákaz činnosti, propadnutí věci nebo náhradní hodnoty a zveřejnění rozhodnutí o přestupku (§ 35). Předmětem úpravy v tomto zákoně jsou i ochranná opatření, kterými jsou omezující opatření a zabránění věci nebo náhradní hodnoty (§ 51).

Omezující opatření upravené v § 52 odst. 1 spočívá v zákazu navštěvovat určená veřejně přístupná místa nebo místa, kde se konají sportovní, kulturní a jiné společenské akce, případně v povinnosti zdržet se styku s určitou osobou nebo vymezeným okruhem osob nebo povinnosti podrobit se vhodnému programu zvládnutí agrese nebo násilného chování.

V rámci ustanovení o řízení o přestupcích zákon mimo jiné upravuje i příslušnost správních orgánů a změny příslušnosti. Věcná příslušnost je upravena v § 60 tak, že nestanoví-li zvláštní zákon jinak, je správním orgánem příslušným k řízení obecní úřad obce s rozšířenou působností (odst. 1). Obecní úřad je příslušný k řízení o přestupcích proti pořádku v územní samosprávě, proti veřejnému pořádku, proti občanskému soužití a proti majetku (odst. 2). Skutkové podstaty těchto přestupků jsou nově vymezeny v § 4, 5, 7 a 8 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, jehož účinnost nastane shodně se zákonem o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, tedy dnem 1. července 2017.

Sankční ustanovení

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

- Ustanovení § 130:
„Návykovou látkou se rozumí alkohol, omamné látky, psychotropní látky a ostatní látky způsobilé nepříznivě ovlivnit psychiku člověka nebo jeho ovládací nebo rozpoznávací schopnosti nebo sociální chování.“

- Ustanovení § 274:
„Ohrožení pod vlivem návykové látky
  - 1) *Kdo vykonává ve stavu vylučujícím způsobilost, který si přivodil vlivem návykové látky, zaměstnání nebo jinou činnost, při kterých by mohl ohrozit život nebo zdraví lidí nebo způsobit značnou škodu na majetku, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok, peněžitým trestem nebo zákazem činnosti.*

  - 2) *Odnětím svobody na šest měsíců až na tři léta, peněžitým trestem nebo zákazem činnosti bude pachatel potrestán,*
    - a) *působí-li činem uvedeným v odstavci 1 havárii, dopravní nebo jinou nehodu, jinému ublížení na zdraví nebo větší škodu na cizím majetku nebo jiný závažný následek,*
    - b) *spáchá-li takový čin při výkonu zaměstnání nebo jiné činnosti, při kterých je vliv návykové látky zvláště nebezpečný, zejména řídí-li hromadný dopravní prostředek, nebo*
    - c) *byl-li za takový čin v posledních dvou letech odsouzen nebo z výkonu trestu odnětí svobody uloženého za takový čin propuštěn.,*

- Ustanovení § 360:
„Opilství
  - 1) *Kdo se požitím nebo aplikací návykové látky přivede, byť i z nedbalosti, do stavu nepřičetnosti, v němž se dopustí činu jinak trestného, bude potrestán odnětím svobody na tři až deset let; dopustí-li se však činu jinak trestného, na který zákon stanoví trest mírnější, bude potrestán tímto trestem mírnějším.*

  - 2) *Ustanovení odstavce 1, jakož i § 26 se neužije, přivedl-li se pachatel do stavu nepřičetnosti v úmyslu spáchat trestný čin, nebo spáchal trestný čin z nedbalosti, která spočívá v tom, že se přivedl do stavu nepřičetnosti“.*

Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů

- Ustanovení § 124:

„Působnost

1) *Státní správu ve věcech provozu na pozemních komunikacích vykonává ministerstvo, které je ústředním orgánem státní správy ve věcech provozu na pozemních komunikacích, krajský úřad, **obecní úřad obce s rozšířenou působností**, Ministerstvo vnitra s policie.*

5) *Obecní úřad obce s rozšířenou působností*

j) *projednává přestupky proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích podle zvláštního právního předpisu.*

- Ustanovení § 125c:

„Přestupky

1) *Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích*

b) *v rozporu s § 5 odst. 2 písm. b) řídí vozidlo nebo jede na zvířeti bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo po užití jiné návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky, po kterou je ještě pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky,*

c) *řídí vozidlo nebo jede na zvířeti ve stavu vylučujícím způsobilost, který si přivodila požitím alkoholického nápoje nebo užitím jiné návykové látky,*

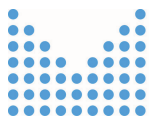
d) *se v rozporu s § 5 odst. 1 písm. f) a g) odmítne podrobit vyšetření, zda při řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti nebyla ovlivněna alkoholem nebo jinou návykovou látkou.*

3) *Fyzická osoba se dopustí přestupku jako učitel autoškoly při výkonu dohledu nad řidičem motorového vozidla podle § 3 odst. 3 písm. b) nebo c) tím, že v provozu na pozemních komunikacích*

a) *v rozporu s § 8a odst. 1 písm. a) požije alkoholický nápoj nebo užije jinou návykovou látku během jízdy ve výcvikovém vozidle,*

b) *v rozporu s § 8a odst. 1 písm. b) vykonává činnost učitele autoškoly bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky, kdy ještě je pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky,*

d) *se přes výzvu dle § 8a odst. 2 písm. a) a b) odmítne podrobit vyšetření, zda při výkonu činnosti učitele autoškoly nebyl ovlivněn alkoholem nebo jinou návykovou látkou.*

5) Za přešupek se uloží pokuta

a) od 25 000 Kč do 50 000 Kč, jde-li o přešupek podle **odstavce 1 písm. c), d), e)** bodů 1 a 5, a písm. h),

b) od 10 000 Kč do 20 000 Kč, jde-li o přešupek **podle** odstavce 1 písm. a) bodu 4 a **odstavce 3,**

c) od 2 500 Kč do 20 000 Kč, jde-li o přešupek podle **odstavce 1 písm. b).**

6) Zákaz činnosti se uloží na dobu

a) od jednoho roku do dvou let za přešupek **podle odstavce 1 písm. c), d), e)** bodů 1 a 5, a písm. h),

b) od šesti měsíců do jednoho roku za přešupek **podle odstavce 1 písm. a), písm. b),** písm. e) bodů 2 až 4 a 6, písm. f) bodů 2, 7 a 10 a **podle odstavce 3.**

8) Přešupek, za který se podle tohoto zákona ukládá zákaz činnosti, nelze projednat v blokovém řízení.

10) Od výkonu zbytku zákazu činnosti uloženého za přešupek **podle odstavce 1 písm. b), c) nebo d)** nelze upustit před uhrazením uložené pokuty nebo, bylo-li povoleno uhrazení pokuty ve splátkách, pokud přešupce neuhradí všechny splátky splatné přede dnem podání žádosti o upuštění od výkonu zbytku zákazu činnosti.